

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

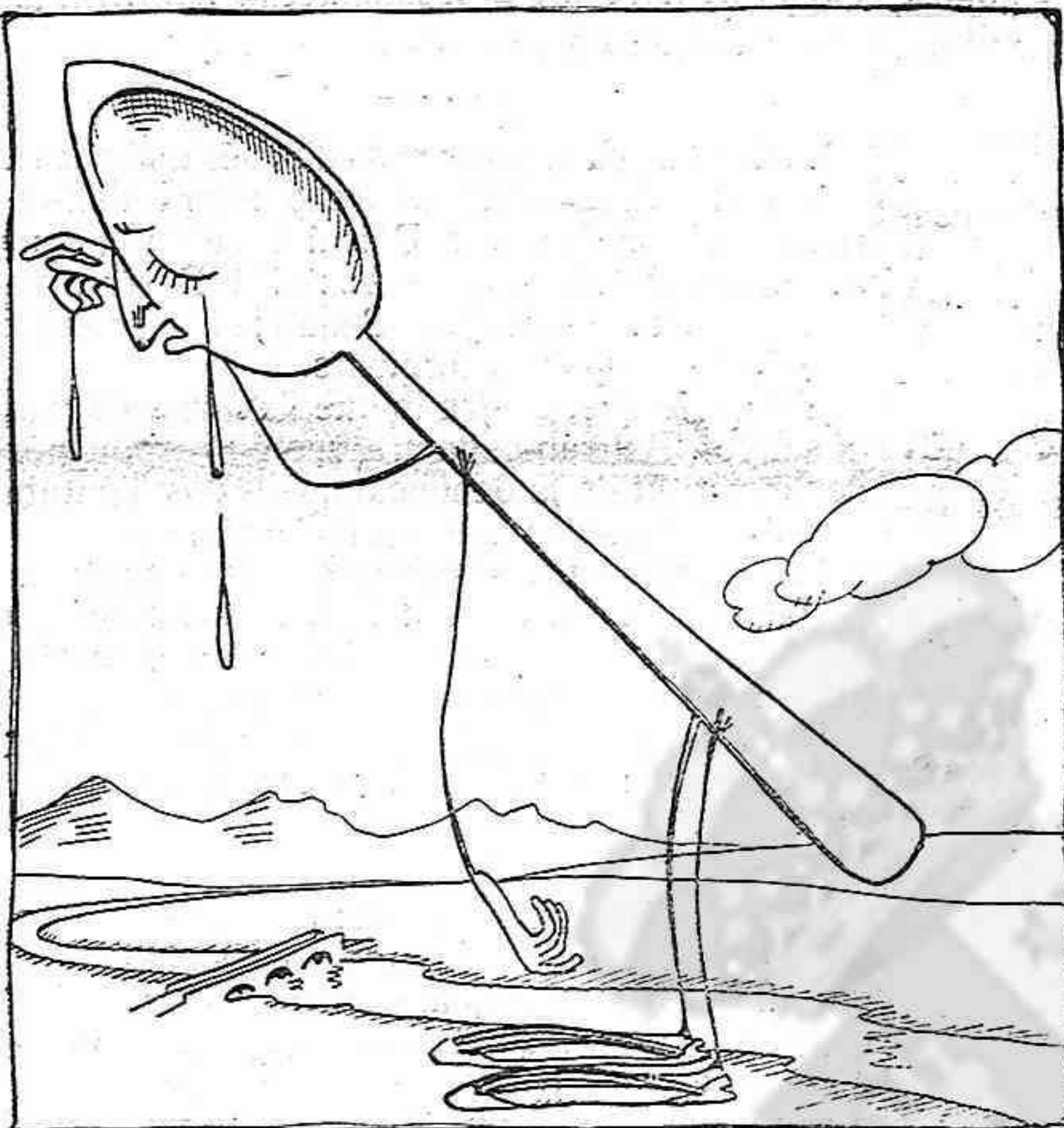
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

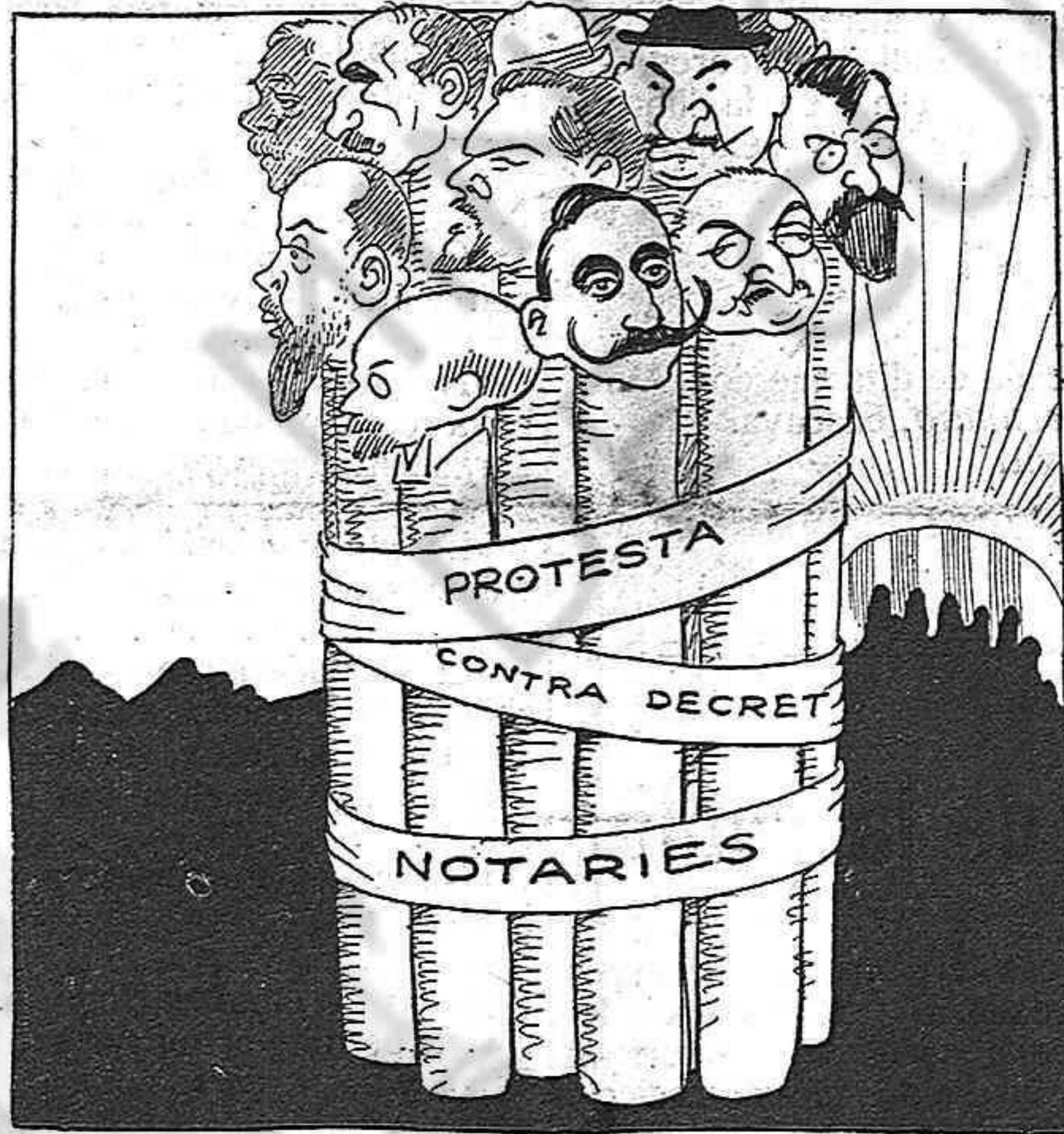
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

La setmana gràfica

Copia exacta y verdadera de com està avui Cullera.

El miting de la Sala Imperi o segon capitol de la Solidaritat.

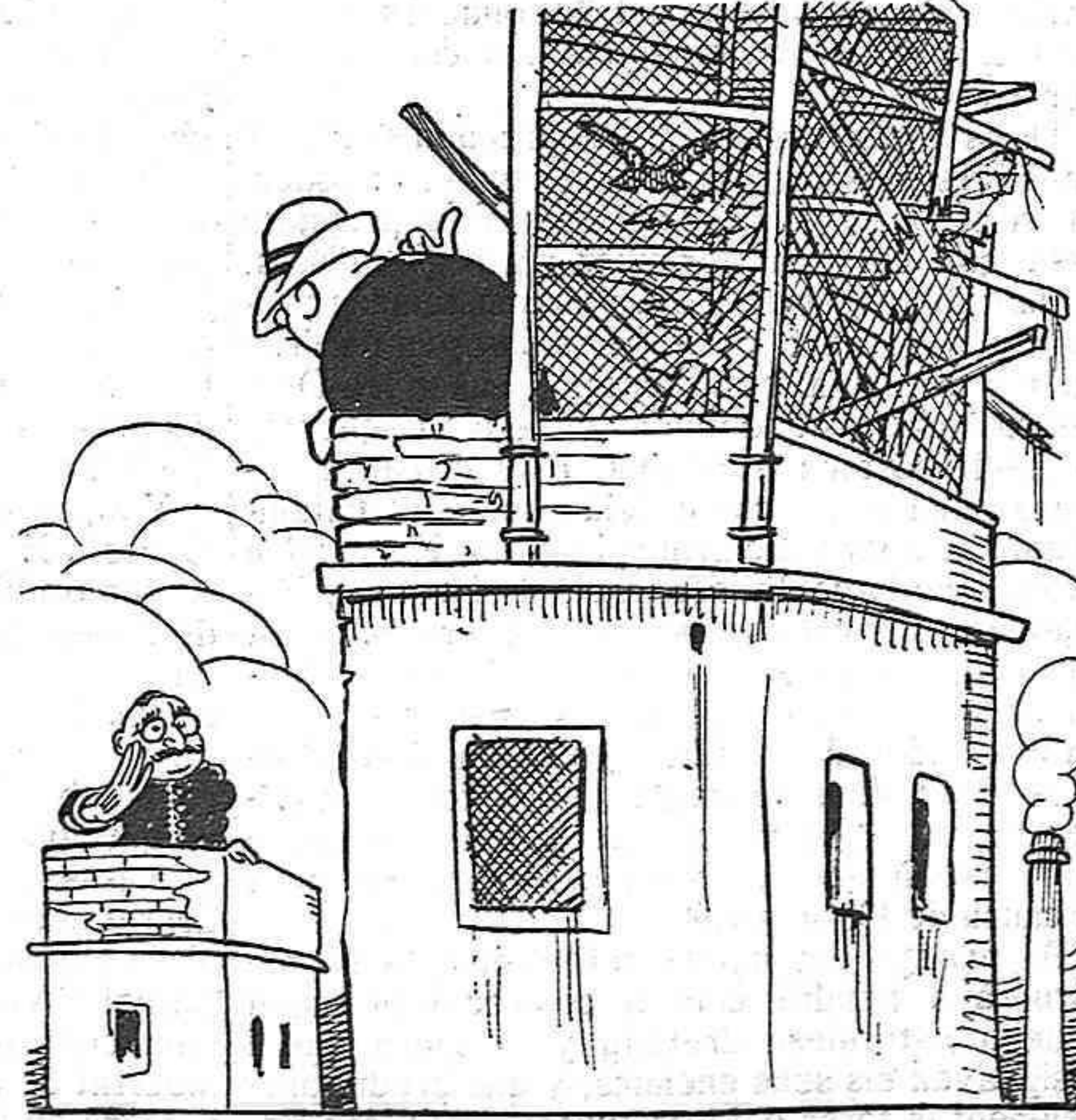
—¡Malviatgel... ¡Ja torna a ressucitar aquet mort?

—Veiam... Ara sabrem si les infantes són fetes com les altres persones.

—Así va el mundo, chico: unos cargan en tierra de moros y otros en tierra de cristianos.

CANALEJAS: —Veig que la ventada del dia 12 t'ha deixat sense coloms...
EL CAUDILLO: —Això raí!... Mentres me quedin les vesses...

L'atenuació del catalanisme

(CONSEQUÈNCIES ELECTORALS)

N altre aspecte de les darreres eleccions municipals de Barcelona es aquet: la victòria de la Lliga enclou una atenuació considerable del catalanisme. Direu que es curiós això de que la primera ferida seriosa del

lerrouxiisme hagi hagut de aconseguir-se precisament per l'acció d'un bloc ont entren enemics jurats de tota autonomia catalana; però la veritat es que sols per l'oposició d'aquest altre lerrouxiisme, l'immensa forsa coerent y disciplinada de l'anomenat radicalisme català ha suert el primer fracàs.

Y hi ha hagut una coincidència curiosa: les tendències autonomistes catalanes han rebut aquets dies un doble atac; perquè mentres un bloc de dretes ajuntava els homes del regionalisme ab els seus més forts enemics d'un dia, batejats de *caciquistes*, els homes d'en Lerroux combatien sorollosament, a la Diputació, el projecte de la mancomunitat inter-provincial catalana.

La candidatura anomenada barcelonina haurà estat un símptoma interessant pera l'estudi de l'instint col·lectiu de Catalunya; perquè, com a nou cas de solidaritat, mostra que avui poden més els interessos polítics y de casta que els interessos catalans, segons el criteri de les nostres dretes. Lo més interessant, lo més gloriós de la Solidaritat catalana, va ésser que ella ajuntà dretes y esquerres pera una obra doble de llibertat y de catalanisme; mentres que la Solidaritat barcelonina ha estat un bloc de dretes, un cas local del bloc de dretes que s'observa avui en tota la política espanyola.

Si's volgués reduir a sistema gràfic (tal el curs d'una febre) l'evolució de les lleis polítiques en els darrers temps, tant pera la política general-espanyola com pera la catalana, veuríem la distància recorreguda (en decadència pera les idees liberals), desde'l temps del bloc de les esquerres espanyoles y el temps de la Solidaritat civil catalana fins als nostres dies.

Quan el nacionalisme va unir-se a la conjunció socialista-republicana, això va ésser un cas d'autonomisme, ja que significava adhesió a un bloc d'ont era desaparegut el radicalisme anticatalà per la sortida d'en Lerroux; y aquella unió va ésser feta ademés conservant íntegra la doctrina y la categoria de l'Esquerra catalana, y sobre la base dels comuns ideals autonomistes de que participaven els partits espanyols conjuncionats.

En cambi el bloc de les dretes no té cap fi, mediat ni immediat, que signifiqui autonomisme, tant individual com català. Tot partit, com tota integració de forces, ha de tenir dos programes: l'immediat, o mínim, y el mediat, o màxim; el programa de la realitat possible y el programa de l'idealitat llunyana, a la qual sols per llarga evolució o per revolució pot arribar-se. Així el programa famós del Tivoli donà a la Solidaritat catalana, com a fi proxím, un fi de llibertat civil, y com a fi remot, un fi d'autonomia catalana.

Jo voldria ara que se'm digués quin fi de naturalesa política catalana uneix avui el conglomerat de dretes, a cambi del fi evident d'afavorir la reacció. Així com un dia el radicalisme, pera trista memoria seva, va obstruir (junt ab els catòlics) el Pressupost municipal de cultura, en odi a la llengua catalana, avui el regionalisme s'uneix ab els obstruccionadors eternals de tot catalanisme, en odi a les corrents liberals.

Hi ha hagut una víctima, engrunada entre les dues forces extremes que han combatut: aquesta víctima es el nacionalisme. Y la pregunta neta que cal avui formular als regionalistes, davant la penúria que les circumstancies produiran a la part catalanista aborigen de l'Esquerra catalana, es aquesta: ¿Pensen les Dretes catalanistes que una mort de les Esquerres no ha de portar un afebliment de la causa comunal, una atenuació considerable del catalanisme? Era un antic principi de *La Veu* aquell de que, no haventhi separació de Dretes y Esquerres en el catalanisme, aquest era un partit merament polític.—Si no hi hagués una tendència esquerrana entre nosaltres—me deia un dia un inspirador de la Lliga—tindrem d'inventar-la.—Y be: l'empobriment de les forces d'Esquerra, tal volta una desaparició del seu orgue diari català, ¿no seran un cop gravíssim pera la causa de Catalunya?

Al mateix temps, de retop, el catalanisme tornarà a pendre com a coloració principal aquella naturalesa dretista y religiosa que li assignaven els seus enemics, y que produí precisament la forsa del lerrouxiisme. Per tota Espanya, un dels motius de l'antipatia inspirada per la causa de Catalunya era la seva fama de clerical y reaccionaria; seria curiosíssim que avui, tal es la menassa de reacció general

que estem somesos, la causa aparent de Catalunya s'integrés en el to general de la política espanyola y's captés la simpatia dels partits espanyols, precisament pels motius que ahir la feien semblar anacrònica, retardatària y antipàtica...

GABRIEL ALOMAR

Els punts sobre les iii

Ab aquella mansuetut jesuítica que caracterisa els seus escrits, *Fray Gerundio*, plagiari fins en el seudònim que usa, deixa anar en *El Motín* l'afirmació estúpida de que l'editor de LA CAMPANA, ¡per por dels capellans!, no ven en la seva llibreria les obres del referit *Fray*...

¡Pobre *Fray Gerundio*! Si's figura d'aquesta manera justificar als ulls dels madrilenys el seu fracàs a Barcelona, s'equivoca de mitg a mitg.

La llibreria d'en López no ven les obres del desacreditat *Fray*, no, com diu ell, perquè no les vulgui vendre,—¿què més desitja un llibreter que despatxar forses llibres?—sinó perquè el públic no vol comprar-les perquè no li agraden, perquè les troba mal escrites y, sobre tot, perquè sab que aquella prosa, que de tant voler ser tremenda resulta inofensiva, es tota de segona o DE TERCERA MÀ.

D'això plora *Fray Gerundio*, y d'això plorarà, segurament, tota la vida.

Perquè, pera produir obres anti-clericals, o de qualsevol altra mena, que impressionin al públic y's llegeixin ab gust y ab interès, no n'hi ha prou ab sucra la ploma en un pot de bilis encurada; es precís beure en bones fonts y escriure be, com escriuen l'August Dide, y en Nakens, y en Gener, y altres autors, bastant més anti-clericals que ell, y les obres dels quals jamai han deixat de tenir en la llibreria d'en López simpàtica acullida y sempre han sigut ben rebudes pel públic.

Y per avui, prou.

¿Es aquesta la picada de dits que don Albini Juste, alies *Fray Gerundio*, buscava?

Doncs, queda servit.

Ja la té.

Passant de la ratlla

L cas del senyor Canalejas es realment extraordinari. La seva tasca de governant representa la contradicció absoluta de la seva propaganda de polític. Se dirà, certament, que'l cas no es nou. Se retreurrà l'exemple

d'altres homes, que, a l'arribar al poder, han governat ab normes ben diferentes de les que predicaven en l'oposició. Se dirà també que quan un polític se troba en el poder ha de comptar ab una pila de coses, de les quals podria prescindir abans de trobarshi. S'afegirà, finalment, que la responsabilitat d'un alt carrec obliga sovint a apreciar les circumstancies y els fets ab un criteri especial y delicat.

Tot això es cert; tot això es exacte. Els casos d'en Clemenceau y d'en Briand, per exemple, són eloqüents. Però no val a confondre l'adaptació inevitable del governant a les necessitats complexes del poder ab l'abandó de les idees propies, ab l'incumpliment de totes les promeses fetes, no ja desde l'oposició sinó desde'l mateix govern.

Y aquet es el cas de l'actual president del Consell. El balans de la seva feina en el poder es deplorable, llastimós, indignador. Ha deixat de fer—sense comensarho a fer tan sols—allò que era el mínim del seu dever. Havia fet de l'anti-clericalisme la seva principal bandera de combat; y després d'algunes gallardies aparents ab que intentà enlluernar a l'opinió, ha plegat aqueixa bandera, com si'n tingués prou y massa ab les victòries aconseguides ab el decret sobre'ls signes exteriors dels temples y ab la tan ridícula com famosa llei del candau.

La llei d'Associacions, la del divorci, el matrimoni civil, la secularisació dels cementiris, la llibertat de cultes... tot, tot ens ho ha quedat a deure en Canalejas. Y a la manera d'un mal pagador barrut, encara nega el deute, omple de males paraules als que l'hi reclamen, y adopta, pera esporuguirlos, actituds d'home valent.

En lo de Melilla, en lo del *Numancia*, en lo

de les vagues, en lo de la premsa, en lo de Cullera, s'ha portat en Canalejas ab un enorme impudor polític. Es possible, es quasi segur que si en Maura s'hagués trobat en el seu lloc no hauria obrat en forma tan reaccionaria y despotica. Pera completar el quadro, ara, el nostre primer ministre bat el record del silenci parlamentari. Hi ha pera liquidar, davant de les Corts, problemes importantíssims y apassionats, y en Canalejas les manté tancades. Sempre havia dit que volia tenirles forsa temps obertes; havia proclamat que'ls debats parlamentaris constituïen el seu element; se mostrava segur de guanyar, ab la seva paraula y ab la seva raó, totes les batalles que les oposicions li donguessin. Y, en efecte, ara's nega a obrir el Parlament, que ja havia d'estar obert setmanes ha.

La característica del senyor Canalejas es la falta de paraula. Desde la qüestió de Melilla a la de les Notaries no ha complert cap de les paraules que ha donat. Y quan un home perd la paraula es que abans ja ha perdut una altra cosa que no cal anomenar.

Y això, senyors, es passar de la ratlla.

FULMEN

UN ARTICLE NOTABLE

¡Còm ens dol no poder reproduir íntegrament l'interessant article que, ab el títol de *Por qué nos vencieron*, publica en Lluís de Zulueta el nostre benvolgut confrare *La Publicidad*!

Però ja que això, per falta d'espai, no'ns es possible, ens permetem arrencar de tan magnífic treball els següents fragments, ben dignes, per moltes raons, de ser coneguts y meditats:

«Hemos de confesar que nos vencieron.

»Quédense para quien las quiera, todas esas matemáticas electorales...

»No creo que la alianza de las derechas nos haya restado ni dos docenas de votos verdaderamente nuestros.

»Lo que hay, evidentemente, es que los republicanos se han abstenido.

»La verdadera gravedad de lo acaecido consiste en que muchos miles de republicanos se aparten de Lerroux, sin que ni un puñado de ellos se deje arrastrar por nuestras banderas.

»No vienen con nosotros. ¿Por qué? Este es el problema.

»Lerroux, si no es ciego, sabe muy bien por qué ha perdido la mayoría del Ayuntamiento. Pero ¿y nosotros?»

Aquí està el gran capdell.

En Zulueta, ab noble discreció, mostra el cap del fil.

¿No hi haurà ara algú que, estirantlo resoltament, el fassi seguir tot, fins arribar al encetall?

Seria aquesta, potser, una labor més pràctica y més útil al partit que no pas aqueixos «equilibris numerics» que, com diu el jove diputat per Barcelona, «permitian antaño a algún calculista de la Lliga la ingenua satisfacción de haber ganado siempre».

EIA tant temps que no se'n parlava del separatisme que ja quasi el teníem oblidat.

Però se li ha ocorregut a don Alejandro tornar a posar en circulació aquesta antiga y desacreditada bola, y aquins tenen vostés respirant altra vegada l'atmosfera deletèrea del infame separatisme.

Ja ho sab el senyor Lerroux que això es una invenció estúpida, y que'l separatisme que ell fingeix combatre no existeix més que en la seva imaginació d'home *fresc*; però també sab que les seves legions comensen a desbandarsei, y que si, després de la derrota electoral que acaba de sufrir, no cuita a cridarles ab un mirallet de

Conferència Cambó-Maura

—¿Y quan serà això, don Anton?

—Aviat, aviat!... Ara l'amic Canalejas està aplanantme el camí, y tan bon punt el tingui llest... ¡arriba!

bona mena, la catàstrofe final, de totes maneres inevitable, se li ve a sobre a passos agegantats.

Per això, y res més que per això, ha tornat don Alejandro a desempolvar el separatisme.

Si el dia de les eleccions, en lloc d'onze regidors ne treu tretze o catorze, Barcelona seria avui un paradís terrenal, y el separatisme hauria continuat arreconat al quarto de malsendossos dels Josepets, fent companyia al pavo republicano y als demés trastos que pera les seves representacions comic-revolucionaries posseïx el tranquil·lissim caudillo de la cal, el guix y el ciment.

Lo de Cullera apareix cada dia més embolicat. Ara s'ha dictat auto de presó contra l'ex-diputat valencià senyor Beltrán, que fou qui, acompanyat dels senyors Azzati y Barral, va anar a portar al senyor Canalejas la primera noticia dels suposats torments.

Y sembla que, contra lo que llavors va dirse, el senyor Beltrán nega ara que ell respongués de l'exactitud de la denuncia que'ls dos diputats per Valencia feren al senyor Canalejas.

Per altra part, s'assegura que la vista de la ja famosa causa, que's deia si se celebraria a ultims d'aquet mes, no tindrà lloc fins al vinent Desembre, o tal volta a primers de Janer.

De tots modos, sigui pel Janer, sigui quan vulga, la llum un dia's farà y sabrem tots a què atenirnos.

Els comitès liberals de Madrid tenen el propòsit de celebrar, en honor d'en Canalejas, un gran banquet, en el qual—diuen els organitzadors del acte—l'insigne ex-demòcrata pronunciarà un discurs defensandose dels atacs que se li han dirigit, explicant lo que pensa fer durant el temps que segueixi ocupant el poder y puntualisat quina serà la seva conducta en la oposició.

¿Ja estem aixís?

¿Aun no asamos... y ja pensem en lo que farem quan ens treguin de la cuina?

Un escriptor radicalíssim, en Gómez de Fabián, que poc temps enrera tenia posades en el senyor Lerroux totes les seves esperances, allisonat pels ultims aconteixements y comprenent que l'ídol no es més que un ninot com tants altres, o potser pitjor, romp decididament els llassos que ab ell l'unien y sense circumloquis l'envia a la porra.

Desde Paris, aont en Fabián viu forsosament emigrat, escriu que, vista l'insinceritat dels directores de la política revolucionaria, creu arribada l'hora de desenmascararlos públicament, a fi—són ses propies paraules—de «convencer a las muchedumbres que todavía tienen fe en esos hombres funestísimos que, aplicándose el apellido de *redentores*, más afirman las cadenas de la esclavitud del pueblo».

El nom de don Alejandro no hi sona en aquestes línies.

Però tant se val.

La seva figura, rodona y satisfeta, surgeix d'entre-mitg d'elles, perfectament dibuixada.

Un telegrama de Valencia, que'l dimecres publicava *El Noticiero*:

«El obispo de Barcelona ha pasado el día en el Palacio arzobispal comiendo con el doctor Guisasaola.»

Nosaltres, pesi al nostre anti-clericalisme, trobem molt natural que un bisbe mengi lo que

decorosament li pertoqui; però, ab franquesa, això de que passi el dia menjant, ens sembla una mica massa.

Y fins creiem que es cometre un pecat capital, que, si no estem mal informats, es el quint.

FLASSÀ (Girona), 8 de Novembre.

En aquest poble se celebrà l'acostumat novenari, que té per objecte salvar a les pobres ànimes que sofreixen en el Purgatori. Y sigui que'l capellà no estés ab la devoció deguda o que les ànimes se cansessin de patir, lo cert es que'l Purgatori se tornà infern; més ben dit, un foc convertí en cendra al Sant Cristó, a la Mare de Deu dels Dolors, y a totes les ànimes que en l'altar hi havia. Mossén Cap-gros, que no se'n va adonar fins a l'endemà, ha sentit molt el succés y ha fet solemne promesa de no esser tan dormilega y de no embolicarse, com ha fet fins ara, en coses que no li importen res.

MATARÓ, 20 de Novembre.

Divendres passat, dia 17, va tenir lloc l'acte de l'enterrament de donya Julia Llenas y Rubau, viuda d'un gran lliure-pensador y excelent ciutadà, en Agustí Hill, que tots els vells liberals recorden ab admiració.

L'acte fou purament civil, y's verificà aixís per voluntat escrita de la finada, que, després d'una vida exemplar, morí als 62 anys d'edat sustentant les idees liberals lo mateix que les havia sustentades el marit y les sustenten avui els fills.

D. E. P.

La repartició

Prop d'una taula assentats y abocats sobre un gran mapa, un espanyol y un francès estan mirantse el Nord d'Àfrica.

—¿Veus?— diu l'espanyol:— Jo vull desde aquesta ratlla blava que representa el Muluya fins a les costes atlàntiques.

—¡Ep! No vagis tan depressa— replica, sulfurat, l'altre:—

«Jo vull» aviat està dit.

—En quines raons descansen tan enormes pretensions?

—Pues, en raons geogràfiques, en antecedents històrics y en les vintinou campanyes que en l'espai de quatre sigles he fet en aquest tros d'Àfrica.

—Be; si es aixís... Continuem. Deies...

—Dins d'aquesta faixa, que comprèn, com ja veus tu, el titulat Petit Atlas, hi ha Larache...

—Poc a poc... Larache'm toca a mi.

—Raves!... No hi tens cap mica de dret. De Larache passo a Alcázar, d'Alcázar a Tafersit, y aquí tens delimitada la meua jurisdicció.

—¿Y també hi va comprès Tànger?

—Tànger... ens ho enraonarem ab l'inglès, que me'l treballa y sempre que té ocasió hi va enfonzant més la grapa. Ara digues tu.

—Ja ho sabs.

Jo, per la línia de Taza fins al mar, cap al Oest, y pel Sud fins al Sahara, m'ho quedo tot.

—¿No es pas res!

¿Es dir que't menges la Chàuia, Marrakesk y l'Atlas Alt?

—Si't sembla que les suades que hi tinc no m'hi donen dret...

—Jo'm guardaré de negarte'l. Respectant tu la part meua y cumplint tots dos els pactes que en aquest moment lliguem, no hi ha d'havé entre nosaltres motiu pel més lleu disgust.

—Doncs ¡amunt!... ¡A ocupar l'Àfrica!

¡A portarhi tot seguit la redemptora alenada de la civilització y les idees magnànimes que dins dels nostres cervells guardem emmagatzemades!...

—Escolteu— diu al sè aquí un moro que ab molta calma

està presenciant l'escena:— ans de dar per acordada aquesta repartició,

¿no podrieu consultarla ab la gent d'aquella terra per saber si es que'ls agrada?—

Y apenes ha pronunciat el moro aquestes paraules,

d'una còssa del francès y d'un cop de puny del altre, ab els nassos plens de sang, va a parar sota la taula.

C. GUMÀ

No val a ensenyar l'orella

DECIDIDAMENT són fets els mannos de la Lliga de la pell mateixa d'en Barrabas.

Pera ells, y fins a la vetlla mateixa de les eleccions, sigueren els del P. de U. F. N. R. S. uns perfectes barrets de rialles, uns mals patriotes y uns desatentats, mancats en absolut de seny y direcció. No hi havia esquerra, segons repetien cada dia, que no fos un ximplet y un toca-campanes, aliat indirecte dels ferotges lerrouxistes.

Però vetaquí que, finida la batussa electoral, s'han afanyat els lligueros a girar la truita.

Hem dit sempre que *El Progreso* s'escriu pels habitants de la Xina. Ab la mateixa llealtat confessem ara que deu ferse *La Veu* pera'ls veïns de les Batuecas. De no esser així no comprendriem els sobtats y inexplicables canvis de conducta dels que l'inspiren o dirigeixen, mestres en l'art d'emmotllar el seu criteri y torcer la seva ploma segons les circumstancies y les seves particulars conveniencies.

¿Els tenen ben presents en la memoria els dicteris y els fastics de tota mena ab que un dia y altre dia obsequiava l'orgue regionalista als del P. de U. F. N. R. S.? La tinta ab que eren estampats traspua encara en les planes de *La Veu*.

Doncs com si no haguessin sigut escrits. Com si res hagués passat. En «Pol», en un article sobre l'organització del futur Ajuntament, intenta passar sobre lo escrit l'esponja del dissimul, encara que no ab tanta llestesa que no se li endevini el joc.

Parla en «Pol» del repartiment de les tinencies...—mau!—Y sangrantse en salut, com qui prepara el terreny a proxims articles sobre'l mateix tema, tracta ja d'agrupar els nous regidors en dos bandols que pomposament nomena el lerrouxista y anti-lerrouxista. En «Pol» diu haver sigut preguntat (?) sobre aquest cas per un *amable lector*. Per satisfacció del seu comunicant únicament exposa l'home la seva opinió particularíssima. A continuació cuida d'afegir que es el repartiment de les tinencies assumpte del que ell—pobre colomet ignocent!—no'n sab res, ni té de ferne res... Aquest «Pol», sempre tan babau y tan desinteressat!

«Barcelona—diu ab la major naturalitat—no ha comptat quants republicans hi ha a l'Ajuntament, sinó quants lerrouxistes y anti-lerrouxistes; l'alegria de Barcelona, al conèixer el resultat de les eleccions municipals, no va esser pel triomf de la candidatura barcelonina, sinó perquè'ls lerrouxistes havien perdut la majoria de l'Ajuntament.»

Aquí tenen una veritat tan grossa com la creu d'en Prat de la Ribera.

Els barcelonins estan tots *la mar* de satisfets, pensant que'ls dos o tres regidors que, per esser majoria en el Consistori, faltan als lerrouxistes—republicans després de tot—els tenen al Circol de la Riera de Sant Joan, y al despaig dels jesuïtes que constitueixen l'antipàtic Comitè de Defensa Social... En «Pol» té raó que li sobra. Poc se n'ha mancat perquè de satisfacció no tiressim els barcelonins el barret al foc!...

No cal dir que de tot plegat ne dedueix en «Pol» la conveniència de formar un bloc de minories, que, a l'hora que vagi contra'ls lerrouxistes, prepari l'opinió pera properes campanyes polítiques de les que pugja sortirne beneficiada la política ultra-conservadora dels homes de la *Lliga*.

—L'abim que separa als regidors—exclama en «Pol», ab un to melodramatic que fa fredat, —estriba en una qüestió de moralitat.

—Doncs no'n parlem més,—exclamem nosaltres.

Sempre que al Consistori's promogui una qüestió de moralitat ja's cuidaran els representants del P. de U. F. N. R. S. de tornar pel bon nom y el credit del seu partit, que serà, al cap d'avall, el propi nom y el propi credit personal.

Però en assumptes netament polítics, com ho es el repartiment de les tinencies... ab sovint

En aquets, si val el nostre parer, caurà sempre la minoria d'Esquerra del cantó de les seves conviccions, que informen un ample sentit de llibertat y un gros amor a Barcelona.

Vol dir que no's fassi en «Pol» masses il·lusions. Ell y els seus amics poden, si volen, comensar a plegar la bandera de *l'interès suprem de la ciutat*, bandera que'ls regionalistes despleguen sempre que volen repicar fort, y que, com l'espanyolisme dels lerrouxistes, serveix a la *Lliga* pera encobrirho tot...

En «Pol» fa mal fet a l'amoinarse pera imprimir al repartiment de les tinencies d'arcaldia aquest o aquell giro, tota vegada que, al llegir les seves insinuacions y les seves indirectes, dirà, a bon segur, el més tonto:

—Ja't conec, herbeta. Et dius marduix!...

BLET

Les societats obreres de Barcelona

Passen els dies, els mesos, els anys; venen aconteixements importantíssims pera'ls obrers, s'exerceixen, crudels, les repressions; s'inicien y s'acaben vagues grans y petites... Però no's veu cap símptoma de renaiement en el societarisme barceloní. La vida societatària dels treballadors de Barcelona resta en un estat d'ensopiment y de ruina.

Els obrers conscients se'n playen. Alguns, ab illoable propòsit, busquen les causes del mal y la manera de posarhi remei. Y sembla que tampoc per aqueix camí s'aconsegueix avensar gran cosa. ¡Hi ha tantes concauses en fets d'aquesta naturalesa! ¡Es tan difícil apreciar concretament les causes fonamentals! ¡Es tan insegur l'èxit dels remeis que's preconisen!

Nosaltres ens guardarem prou de voler resoldre un complicadíssim problema, el qual presenta, fins pera aquells que millor el coneixen, insuperables dificultats. No obstant, desitgem contribuir al seu estudi, exposant una de les concauses que han portat y mantenen el societarisme de la nostra ciutat a la seva pobre situació present.

Ens referim a les enemistats, a les rencunies, a les males volenses y a les rivalitats que entre'l nostre proletariat existeixen. Està clar que aqueixes passions nien a tot arreu y en totes les classes socials. Però cal reconèixer que entre'ls obrers barcelonins tenen una forsa funesta que pudreix els mateixos fonaments de la seva solidaritat.

En les societats obreres de Barcelona hi ha més lluites, més dissensions, més intrigues, més personalismes y més banderies, que en els partits polítics, tan bescantats per molts societaris militants. Y per l'exasperació propia de les querelles obreres, per la menor quantitat de respectes y consideracions socials que obrers ab obrers se guarden, les divisions y les intestines batalles del proletariat prenen un caracter d'acritut y de violència que aparten de la vida activa dels sindicats a molts obrers abnegats y sans, però que no tenen coratge pera entrar en un infern de passions.

Seria un gran pas envers el renaiement del societarisme barceloní l'introducció de mètodes nous, més generosos, menos agres y més humans, en el règim intern de les societats obreres de Barcelona.

A. R. y V.

El mal exemple

AI ens ha merescut cap mica de confiança en Canalejas, però malgrat el pobríssim concepte que sempre hem tingut d'ell, igualment com a home de sentit comú que com a polític d'idees lliberals, mai hauriem cregut que justificués tan depressa, ab els seus fets, la desconfiança que'ns inspiraven ses paraules.

Es intolerable que un home vanitós, que's creu personificar les idees democràtiques, hagi fet ús d'uns procediments tan poc en harmonia ab ses paraules, que fins ha fet possible borrar l'odiositat dels temps d'en Lacierva y fer que una bona part d'opinió anyori el govern d'en Maura.

Les denúncies sistemàtiques dels diaris republicans madrilenys; la negativa constant a indultar els presos per delictes d'opinió; la persecució de que són víctimes les societats obreres; la resistència a obrir les Corts y, en general, tots els ac-

tes de l'actual govern, foren senzillament censurables en un ministeri presidit per en Maura, però no tenen qualificatiu prou fort en el diccionari de les males paraules tractantse d'una situació que's vanta de lliberal.

Lo pitjor es que'l mal exemple que dona en Canalejas desde'l poder anima als *soi disant* lliberals que representen la seva política en el govern de les principals ciutats espanyoles, a exercir el carrec obrant com a despotes y burlantse de les lleis. A la ciutat d'Igualada, un Godó, que fa d'arcalde, s'ha cregut un petit Canalejas, y, malgrat exercir la seva autoritat entre catalans autèntics y més o menos serios, els tracta com a comparses d'opereta bufa.

A pesar de lo que diuen les Lleis d'Associació y de reunió, y per més que en període electoral hi ha el dever d'interpretarles ab la major amplitud possible, l'arcalde d'Igualada, al donar permís pera un miting electoral, imposà la condició de que'l miting sigués presidit per una persona determinada.

La Llei diu que les sessions de l'Ajuntament seran públiques, però el citat arcalde mana que no entrin al saló els que no tinguin vinticin anys ben complerts.

Podrien citarse dotzenes de petiteses com aquestes que expliquem per mostra, però les callem perquè ja n'hi ha prou ab les contades pera provar fins a quin punt el mal exemple que dona en Canalejas desde'l Govern empitjora la situació dels pobles que sofreixen baix el poder dels cacics *liberals*, els quals, ab la capa de les idees que pretenen representar, obren forsa pitjor que no obrarien els reaccionaris més descarats.

JEPH DE JESPU

H caramba!

La petita manifestació improvisada el passat diumenge, després del miting contra'l decret sobre les notaries, celebrat a la Sala Imperi, ha desagradat al *Progreso*.

Si la manifestació hagués sigut silenciosa y modoseta, l'orgue de don Alacandro potser encara l'hauria tolerada. Però ¡atrevirse els manifestants a cantar *Els Segadors*, justament als vuit dies d'haverse vist, els candidats del *caudillo*, vergonyosament rebutjats pels electors de Barcelona!...

Per això sí que no hi passa. Y pera que'ls que tinguin ganes de cantar s'enterin de les ordres que sobre la materia ha dictat l'empeador dels Josepets, diu molt seriament *El Progreso*:

«Si en realidad se trata de una protesta, conste que el canto de *Els Segadors* será repelido con *La Marsellesa* primero, y con otros argumentos más contundentes después.»

¿Ho tenen entès? El *caudillo* no vol *Segadors* catalans.

Per lo tant, muixoni.

Aquí no sega, ni brema, ni pesca, ni cassa ningú més que ell.

Lo dijo Blas-Lerroux, y... punto redondo.

La República francesa té el còlera.

Eil... Ara no s'alarmin.

La República que té el còlera no es la gloriosa nació veïna, bressol de la llibertat del home.

Es un dels seus grans barcos acorassats, anclat avui a Tolon, y que, com el *Marceau* y el *Suffren*, s'ha vist repentinament invadit per aquesta terrible malura.

Les autoritats franceses, cumplint ab el seu dever, han pres, pera aturar el mal, totes les mides que l'experiencia aconsella.

Però, com que Tolon no es gaire lluny d'aquí y qui assegura, dura, bo serà que'ls barcelo-

EN PREMPSA

La Campana de Gracia

ALMANAC

politic

pera 1912

nins ens previnguem y, sangrantnos en salut, mirem tot lo que'ns vingui d'aquell port francès ab la natural desconfiansa... y la corresponent fumigació.

L'Iglesias lerrouxista ha sortit en direcció a la capital de Fransa.
Ara podriem parodiàr la cèlebre copla que canta la Meller:

*La población de París
ha sufrido mucha mengua...
Per xò hi va l'Emiliano,
per veure si la fa creixer.*

Llegeixo que don Alacandro té ganes de venir a viure una llarga temporada a Barcelona. Que vingui, y que no se'n mogui.
Mai està més segura la pau de casa que quan tenim de dispeser el gran revolucionari.

Va correr la veu de que s'anaven a fusionar les ordres religioses de Pares Franciscans y Pares Caputxins.
Però la notícia ha resultat falsa.
Y's comprèn que aixís sigui.
Pares ab pares no s'acostumen a coaligar mai.

Ara, si's tractés de pares ab mares..., potser sí que creuriem en la conjunció.

Bon cop de fals!
Ja hi tornem a ser.
Ab motiu del bullit de les notaries, s'han cantat *Els Segadors* en plena Rambla.
Un regidor dels que surten:
—Què rediable volem segar, si nosaltres ho hem deixat tot espigolat?

Totes les fraccions polítiques que han intervingut en la darrera lluita electoral se reuneixen separadament pera canviar impressions.
Feina inútil.
Sobre tot entre nosaltres, convensuts com estem de que a tots ens ha tocat el rebre.

Els resultats d'unes eleccions fan com allò altre, que com més se remena més put.
Ademés, no són les impressions, lo que s'ha de *canviar*.
Sinó la marxa.

Cada uno habla de la feria...
En Francisquet Cambó ha portat de Madrid impressions molt optimistes respecte a la qüestió Marroc.
Optimistes pera'ls que no tenim una pela? Cah!...
Ja s'ho poden pensar: Optimistes pera'l «Foment» y pera la «Lliga».

S'ha inaugurat una nova entitat adherida a la política d'en Giner de los Ríos.
Títol del casinet?
Apartin les criatures que'ls el vaig a dir:
La societat se titula «Los jóvenes bárbaros». Santa Bàrbara, no'ls deixeu!

Els tremendos de la Diputació, els senyors Valentí, Guerra y companyia, han donat *sendas* conferencies a la *Casa del Pueblo*.
Objecte de les tals?
Explicar la seva actitud bèlica en la qüestió de la Mancomunitat.
Explicar?

Podran explicá'l que vulguin;
podran explicarho tot...
Però, fills meus, certes coses *no tenen explicació!*

Dues notícies sortides de dintre d'una boina:
«Els carlins preparen un gran banquet pera celebrar la victòria electoral.»
No hi faltará gent.
«En Xavier Viura donarà una conferencia en el Circol Carlista.»
Pela que no hi ha ni mitja dotzena de persones.

Un xantre de capella, mal vestit y ple de llànties, se presenta al rector de la parroquia.

—Té bona veu, vostè?—li pregunta el rector.
—Uii!... Jo de la veu ne faig lo que vui.
—Ah, sí?... Doncs feuse'n una sotana.

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2216

- 1.ª XARADA I.—Tudela.
- 2.ª Id. II.—Cabres.
- 3.ª ANAGRAMA I.—Firà-Rifà.
- 4.ª Id. II.—Ganes Agnès.
- 5.ª CONVERSA.—Reus-Prim-tres.
- 6.ª JEROGLIFIC—Mal que tens y mal que't dones són dos mals.

XARADES

I

L'escrupulós don Pasqual va despatxar la minyona, perquè en un vas de *total* vegé una *prima-segona*. Y ara està fet un rui, perquè la que té llogada no li porta, al demati, al lliit, la *tersa-girada*.

F. DE C.

II

Musical es la *primera*, la *segona* es animal, una lletra la *darrera* y ofici d'home el *total*.

R. VALLS

MUDANSA
El tot de mon amic Tot,
ha comprat un bosc a Olot.

A. N. B.

CONVERSA
—¿Sab què m'ha dit, mare, l'hereu Maties?
—¿Què l'ha dit?
—Que l'Agneta està molt malalta.
—Y ara!... ¿Quin mal té?
—Ja ho he dit.

PEP CISTELLÉ

Cavallers: Pepitu Utset y Turró: No escrigui més versos, cregui'm, abans de llegirne molts y de ben bons. Tot lo altre tampoc va.—A. B. (Espolla): Llargueja massa y es d'assumpte un xic delicat pera tractarse tan lleugerament.—Teodoro de Porta: Això dels pensaments ha de tenir molta originalitat y molta punta pera ser materia insertable.—P. Queraltó T.: Farem els possibles d'enquibirlos un dia o altre.—Joan Lajunta: La conversa, endevinada. El logogrif no'ns convé.—Josep Casas: No farem fira.—Lluís Juher Sala: Els versos són tan defectuosos que ni m'he preocupat de mirar si la solució està be.—Santiago Nin: En una poesia assonantada, sobre tot quan es en forma de romans, convé sempre guardar la mateixa assonancia. Apart d'això, els versos tenen altres defectes.—Jobico: Està be, y gracies.—Sergius: Si la compaginació ho permet, es probable que vagi a l'*Almanac de l'Esquella*. Allò del *Bon burgès* creia tenirho en cartera, però no ho he trobat.—J. C. S.: De vostè, anirà un article a l'*Almanac de La Campana*. Lo demés que té enviat no m'agrada prou, li dic francament.—A. Nadal y J. Pacareu: Estaria be si tanqués un pensament més nou.—Un sitgetà: De cartes que no porten al peu una firma autèntica no'n publicuem.—Josep Mateu (a) Girona pobre: Endevinada.—Enys: Alguna cosa s'aprofitarà.—J. Torrent Ciurana: Ho repassarem aþ calma y, si va, anirà a l'*Almanac*.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

La qüestió de les notaries

lo que'n resultarà de l'obra d'en Canalejas

—Jo, primer que tot, voldria arreglar lo de la jova...
—¿La gente joven de la familia?
—La nora, que diem aquí.
—Pero ¿quiere V. hacer el favor de hablar cristiano?

PIFARRO